

Gabon'da Piliç Eti Sektörü ve Yatırım Olanakları

Bu not, Gabon'da piliç eti sektörüne ilişkin olarak kamuya açık kaynaklardan derlenen güncel bilgileri içermektedir. Yalnızca bilgilendirme amaçlı olup resmi bir belge niteliği taşımaz. Ticari kararlar öncesinde yerel mevzuat ve yetkili makamlarla teyit alınması tavsiye edilir.

Yasaklama kararı ve son gelişmeler

30 Mayıs 2025 tarihinde gerçekleştirilen Gabon Bakanlar Kurulu toplantısında alınan kararla, ülke 1 Ocak 2027 itibarıyla piliç eti ithalatını tamamen durdurma kararı almıştır. Bu karar, gıda güvenliğinin sağlanması, yerli üretimin teşvik edilmesi ve dışa bağımlılığın azaltılması amacıyla alınmıştır.¹

Kararın ardından hükümet, mevcut üretim kapasitesini ölçmek amacıyla 15 Temmuz – 31 Ağustos 2025 tarihleri arasında ülke genelinde kümes hayvancılığı faaliyetlerine ilişkin bir saha sayımı başlatmıştır.² Söz konusu sayımın, devlet desteklerinin planlanmasında ve potansiyel yatırım alanlarının belirlenmesinde temel veri kaynağı olması beklenmektedir.

Bu süreçte, özel sektör yatırımlarıyla ilgili henüz kamuoyuna açıklanmış yeni projeler bulunmamakta, ancak devlet yetkilileri önümüzdeki aylarda yeni teşvik paketlerinin açıklanabileceğini ifade etmektedir.

Tüketim, ithalat ve fiyat yapısı

Gabon'da piliç eti, günlük protein ihtiyacının karşılanmasında temel bir gıda maddesi olup yaygın şekilde tüketilmektedir. 2024 yılında tüketimin yaklaşık 84.000 ton seviyesinde olduğu tahmin edilmekte, bu rakamın 2025 yılında 89.000 tona ulaşması beklenmektedir.³

Ülkedeki yerli üretim miktarı ise yalnızca 4.000 ton civarındadır. Tüketimin %90'ından fazlası ithalat yoluyla karşılanmaktadır. 2023 yılı itibarıyla Gabon'un piliç eti ithalatı yaklaşık 69.000 ton ve 98,6 milyon ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir. En büyük tedarikçiler Brezilya, ABD, Birleşik Krallık ve Hollanda'dır. Türkiye'den yapılan ihracat ise yaklaşık 298 ton ve 482.000 ABD doları olarak kaydedilmiştir.⁴

Gabon hükümeti, halkın temel gıda ürünlerine erişimini korumak amacıyla bazı ürünlerde tavan fiyat uygulaması yapmaktadır. Piliç eti de bu ürünlerden biridir. 2024 yılı itibarıyla Libreville'de piliç etinin perakende tavan fiyatı 1.050 FCFA/kg olarak belirlenmiştir.

¹ <https://directinfosgabon.com/gabon-le-poulet-de-chair-interdit-dimportation-a-compter-de-janvier-2027/>

² <https://www.lenouveaugabon.com/fr/economie/2107-20587-le-gabon-evalue-son-potentiel-avicole-en-vue-de-l-arret-des-importations-de-poulet-de-chair>

³ <https://www.indexmundi.com/agriculture/?commodity=chicken-meat&country=ga&graph=domestic-consumption>

⁴ <https://wits.worldbank.org/>

İthalatçıların maliyetlerinin bu fiyatın üzerine çıkması durumunda, zararlarının bir kısmı 'Caisse Poulet' adlı destekleme fonu üzerinden devlet tarafından sübvansé edilmektedir.⁵

Kamu politikaları ve sektörel dönüşüm süreci

Piliç eti sektörünün yeniden yapılandırılması Gabon'un tarım ve hayvancılık politikaları açısından stratejik bir öncelik haline gelmiştir. İthalatı yasaklayan kararın yanı sıra hükümet, yerli üretimi artırmak amacıyla altyapı yatırımlarını teşvik edecek yeni düzenlemeler üzerinde çalışmaktadır. Bu kapsamda GRAINE Programı gibi ulusal projelerle tarımsal üretim kapasitesinin artırılması ve kırsal kesimde istihdamın teşvik edilmesi hedeflenmektedir. Devletin üreticiye doğrudan destek sağlaması, fiyat denetim mekanizmalarıyla beraber arz güvenliğini sağlayacak bir yapı kurma çabasının göstergesidir. Ancak altyapı, teknik kapasite ve finansmana erişim gibi temel sorunların sürdüğü, bu nedenle özel sektör yatırımlarına ihtiyaç duyulduğu değerlendirilmektedir.

Yatırım fırsatları ve Türk firmaları açısından değerlendirme

Gabon'daki yüksek ithalat bağımlılığı ve devlet destekli dönüşüm süreci, Türk firmaları açısından önemli yatırım fırsatları sunmaktadır. Özellikle yem üretimi, kuluçkahane, kesimhane ve soğuk zincir altyapısı gibi alanlarda büyük boşluklar bulunmaktadır. Ayrıca, küçük üreticilere yönelik danışmanlık, eğitim ve teknik ekipman temini gibi hizmetler de katma değerli çözümler sağlayabilir. Türkiye'nin bu sektördeki tecrübesi ve ölçek ekonomileri göz önünde bulundurulduğunda, Gabon pazarı hem üretim yatırımı hem de bilgi ve teknoloji transferi açısından cazip bir hedef haline gelmektedir.

Genel değerlendirme

Gabon, piliç eti sektörünü dönüştürme sürecinde erken aşamada değildir. Mevcut üretim seviyesi tüketimi karşılamaktan uzaktır. Devletin aldığı stratejik kararlar, özel sektör yatırımlarını gerektirmektedir. Henüz yatırım açıklaması yapılmamış olması, Türk firmalarına ilk hareket avantajı ve pazarda öncü olma fırsatı sunmaktadır. Devlet desteklerinden faydalanarak yerli ortaklarla kurulacak projelerle uzun vadeli, sürdürülebilir ve kârlı bir iş modeli geliştirilebilir.

⁵ <https://economie.gouv.ga/decouvrez-la-nouvelle-mercuriale-des-produits-de-grande-consommation-octobre-2024/>